

## Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1958-1959.

18 MAART 1959.

### WETSONTWERP betreffende de Raad van Wetgeving van Belgisch-Congo.

### VERSLAG NAMENS DE COMMISSIE VOOR BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI (1), UITGEBRACHT DOOR DE HEER DE SCHRYVER.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Uw Commissie heeft de tekst onderzocht van het wetsontwerp van 12 maart 1959 dat door de Senaat op 17 maart jl. werd aangenomen met 112 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

Verscheidene leden hadden liever dit ontwerp van wet zonder haast onderzocht gezien, maar de inhoud van het ontwerp leent zich niet tot uitstel zoals hierna zal blijken en voorziet trouwens een transitorisch systeem.

Het ontwerp beoogt een dubbele wijziging in de Koloniale Raad — ingesteld bij artikel 25 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch-Congo — telkens, maar ook uitsluitend wanneer deze Raad optreedt, in de sfeer van zijn bevoegdheid in aangelegenheden van Belgisch-Congo.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Dequae.

A. — Leden : de heren Berghmans, Debucquoy, Decker, De Schryver, Devos, Dewulf, Gilles de Pélichy, Lefère, le Hodey, Lindemans, Scheyven, Willot. — Anseele, De Kinder, De Sweemer, Guillaume, Housiaux, Hoyaux, Major, Sainte, Terwagne. — Demuyter, Lahaye.

B. — Plaatsvervangers : Mevr. Craeybeckx-Ory, de heren De Saeger, Eeckman, Kiebooms, Loos, Verhamme. — De Cooman, Detière, Fayat, Namèche, Wostyn. — D'haeseleer.

Zie :

165 (1958-1959) :

— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

Ter vervanging van het vroeger rondgedeelde stuk n° 165 (1958-1959)/2.

## Chambre des Représentants

SESSION 1958-1959.

18 MARS 1959.

### PROJET DE LOI relatif au Conseil de Législation du Congo Belge.

### RAPPORT FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DU CONGO BELGE ET DU RUANDA-URUNDI (1), PAR M. DE SCHRYVER.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné le texte du projet du 12 mars 1959 que le Sénat a adopté le 17 mars dernier par 112 voix contre 1 et 1 abstention.

Plusieurs membres auraient préféré que l'examen de ce projet de loi eût pu avoir lieu sans précipitation, mais il ne souffre aucun délai, comme il apparaîtra d'autre part. Il prévoit d'ailleurs un régime transitoire.

Le projet tend à modifier, à un double point de vue, le Conseil colonial, institué par l'article 25 de la loi du 18 octobre 1908 sur le gouvernement du Congo Belge, mais uniquement quant aux attributions du Conseil relatives aux affaires du Congo Belge.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Dequae.

A. — Membres : MM. Berghmans, Debucquoy, Decker, De Schryver, Devos, Dewulf, Gilles de Pélichy, Lefère, le Hodey, Lindemans, Scheyven, Willot. — Anseele, De Kinder, De Sweemer, Guillaume, Housiaux, Hoyaux, Major, Sainte, Terwagne. — Demuyter, Lahaye.

B. — Membres suppléants : M<sup>me</sup> Craeybeckx-Ory, MM. De Saeger, Eeckman, Kiebooms, Loos, Verhamme. — De Cooman, Detière, Fayat, Namèche, Wostyn. — D'haeseleer.

Voir :

165 (1958-1959) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

H. — 230.

En remplacement du document n° 165 (1958-1959)/2 distribué précédemment.

Wat de zaken van Ruanda-Urundi betreft, blijft de Koloniale Raad ten volle bevoegd op grond van de wet van 1925 over het bestuur van deze trustgebieden. De Koloniale Raad blijft dus bestaan en behoudt zijn huidige samenstelling en de wijze van benoeming van zijn veertien leden die met de Minister van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi deze Raad uitmaken.

Maar de zaken van Belgisch-Congo worden hem onttrokken.

De twee wijzigingen aan de huidige toestand door het wetsontwerp aangebracht zijn de volgende :

A. — Een nieuwe Raad uitsluitend voor Belgisch-Congo wordt in het leven geroepen, onder de benaming « Raad van Wetgeving ». De bevoegdheid van deze Raad is deze welke de wet van 18 oktober 1908 op het Gouvernement van Belgisch-Congo aan de Koloniale Raad toekent n.l. het verstrekken aan de Koning van een met redenen omkleed advies over elk ontwerp van decreet.

B. — Deze nieuwe Raad is samengesteld uit de Minister-Voorzitter, uit de veertien leden van de Koloniale Raad en uit twaalf leden door de provincieraden van Belgisch-Congo verkozen.

Daar echter het mandaat van deze twaalf leden een eind neemt bij de vernieuwing van de provincieraden in Belgisch-Congo en daar deze vernieuwing normaal geschieden zal in maart 1960, heeft dit wetsontwerp een onbetwist karakter van overgang.

\*  
\*\*

Ondervraagd door leden van de Commissie omtrent de zin van de thans voorgestelde hervorming en omtrent de wijze van samenstelling van de nieuwe Raad van Wetgeving heeft de Minister van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, die de vergadering van uw Commissie bijwoonde, er op gewezen dat het ontwerp er toe strekte gevolg te geven aan een belofte vervat in de verklaring op 13 januari j.l. voor de Kamers afgelegd, n.l. zohaat mogelijk, door een voorlopige maatregel inwoners van Congo rechtstreeks te doen medewerken aan de voorbereiding van de decreten in de schoot van de Koloniale Raad, die een andere benaming zou krijgen. Daartoe stelt het ontwerp de toevoeging voor van twaalf leden, hetzij twee leden bij geheime stemming te verkiezen door elke Provincieraad. De Minister deelt tevens mede dat een hervorming, met meer definitief karakter, voorbereid zal worden, zowel wat betreft de wijze van samenstelling en het aantal leden als de bevoegdheid van de Raad van Wetgeving, in de naaste toekomst.

Bij de bespreking van de artikelen werd de nadruk gelegd op de inhoud van het eerste artikel waarbij duidelijk wordt bepaald dat de nieuwe Raad van Wetgeving slechts bevoegd is voor de zaken van *Belgisch-Congo*; derhalve blijven de aangelegenheden van Ruanda-Urundi voorts ressorteren, in de mate van zijn bevoegdheid, onder de Koloniale Raad, die aldus te dien einde blijft voortbestaan.

Het ontwerp kent aan de nieuwe Raad de bevoegdheid toe die thans, voor Congo, bij de Koloniale Raad berust; hij zal zijn taak uitoefenen onder de voorwaarden die bepaald zijn in de hierboven vermelde organisatiewet van 18 oktober 1908.

\*  
\*\*

Zekere leden van de Commissie betreurden dat zij zich zo haastig moesten uitspreken en hadden graag meer tijd gehad om alle aspecten van de voorgestelde hervorming meer grondig te onderzoeken. Zij zouden zich onthouden

Pour les affaires du Ruanda-Urundi, le Conseil reste pleinement compétent en vertu de la loi de 1925 relative au gouvernement de ces territoires sous tutelle. Le Conseil colonial est donc maintenu dans sa composition actuelle et aucune modification n'intervient dans le mode de nomination de ses quatorze membres qui, avec le Ministre du Congo Belge et du Ruanda-Urundi, feront partie de ce Conseil.

Toutefois, les affaires du Congo Belge lui sont retirées.

Le projet de loi apporte à la situation actuelle les deux modifications suivantes :

A. — Il est créé uniquement pour le Congo Belge un nouveau Conseil, dénommé : « Conseil de Législation ». Les attributions de ce Conseil seront celles que la loi du 18 octobre 1908 sur le gouvernement du Congo Belge confère au Conseil colonial, notamment de soumettre au Roi un avis motivé sur tous les projets de décret.

B. — Ce Conseil se compose du Ministre-Président, des quatorze membres du Conseil colonial et de douze membres élus par les Conseils de province du Congo Belge.

Toutefois, étant donné que le mandat de ces douze membres prendra fin lors du renouvellement au Congo Belge des Conseils de province et que ce renouvellement doit avoir normalement lieu en mars 1960, le présent projet de loi n'a qu'un caractère transitoire.

\*  
\*\*

Interrogé par des membres de la Commission sur la portée de la réforme actuellement proposée et sur le mode de composition du nouveau Conseil de Législation, le Ministre du Congo Belge et du Ruanda-Urundi, qui assistait à la réunion de votre Commission, a souligné que le projet tendait à réaliser une promesse contenue dans la déclaration faite devant les Chambres le 13 janvier dernier, notamment de permettre au plus tôt, par une mesure provisoire, la participation des habitants du Congo à la préparation des décrets au sein du Conseil colonial, qui recevrait une nouvelle dénomination. A cet effet, le projet propose d'ajouter douze membres, soit deux membres élus au scrutin secret par chaque Conseil de province. Le Ministre a annoncé, d'autre part, qu'une réforme plus définitive sera préparée, tant en ce qui concerne le mode de composition et le nombre des membres que les attributions futures du Conseil de Législation.

Lors de l'examen des articles, il a été insisté sur la teneur de l'article premier, qui précise clairement que le nouveau Conseil de Législation est uniquement compétent pour les affaires du Congo Belge; dès lors, les questions du Ruanda-Urundi ressortissent toujours dans la mesure de ses attributions, au Conseil colonial dont l'existence est ainsi maintenue à cet effet.

En ce qui concerne le Congo, le projet reconnaît au nouveau Conseil, les attributions actuellement exercées par le Conseil colonial; il exercera sa mission dans les conditions déterminées par la loi organique du 18 octobre 1908 citée ci-dessus.

\*  
\*\*

Certains membres de la Commission, regrettant la précipitation dans laquelle ils devaient se prononcer, auraient souhaité avoir plus de temps pour examiner d'une manière plus approfondie tous les aspects de la réforme proposée.

bij de stemming of tegenstemmen. Een ander lid verklaarde dat zijn onthouding niet betekende dat hij andere hervormingen in het vooruitzicht gesteld door de Regeringsverklaring over Congo d.d. 13 januari j.l., in de toekomst zou goedkeuren.

\*  
\*\*

De inhoud van het besproken ontwerp van wet werd voorgelegd aan de Gouvernementsraad te Leopoldstad tijdens zijn jongste zitting. Na onderzoek in de Commissie van deze Raad, werd op 26 februari 1959 een gunstig advies over de voorgestelde hervorming in de plenaire vergadering uitgebracht. Alle leden van rechtswege van de Gouvernementsraad hadden zich bij de stemming vrijwillig onthouden.

\*  
\*\*

Het ontwerp werd door uw Commissie met 10 stemmen tegen 2 en 3 onthoudingen aangenomen.

Uw Commissie stelt U de goedkeuring van dit ontwerp van wet voor.

*De Verslaggever,*  
A. E. DE SCHRYVER.

*De Voorzitter,*  
A. DEQUAE.

Ils s'abstiendront ou voteront contre au moment du vote. Un autre membre a déclaré que son abstention n'impliquait nullement qu'il voterait à l'avenir d'autres réformes annoncées par la déclaration gouvernementale sur le Congo du 13 janvier dernier.

\*  
\*\*

Le contenu du projet de loi a été soumis au Conseil de gouvernement de Léopoldville au cours de sa dernière session. Après examen par la Commission de ce Conseil, un avis favorable a été émis au sujet de la réforme préconisée en séance plénière, le 26 février 1959. Tous les membres de droit du Conseil du Gouvernement s'étaient abstenus volontairement lors du vote.

\*  
\*\*

Votre Commission a adopté le présent projet par 10 voix contre 2 et 3 abstentions.

Votre Commission vous propose l'adoption du présent projet.

*Le Rapporteur,*  
A. E. DE SCHRYVER.

*Le Président,*  
A. DEQUAE.